

Kiedy nie wiem, co dalej...?

„Wybierz sobie pracę, którą lubisz, a nie będziesz musiał pracować do końca życia.”

Konfucjusz

Podjęcie decyzji związanej z planowaniem kariery zawodowej to proces, w którym uczeń powinien być samodzielny, ale nie samotny. Zaistniała sytuacja stawia przed nami nowe wyzwania – zdalne nauczanie, a tym samym umożliwiła wzbogacenie oferty Poradni o elementy nowoczesnego zdalnego poradnictwa zawodowego.

Artykuł „Kiedy nie wiem, co dalej...?” ma na celu rozwijanie aspiracji edukacyjnych i społecznych młodzieży, by odnalazła dla siebie szansę w dalszym kształceniu, by nie poddawała się poczuciu beznadziei i bezradności, ale potrafiła twórczo współtworzyć rzeczywistość. Kim jestem? czyli co muszę wiedzieć o sobie przed wyborem szkoły, kierunku studiów.

Artykuł zawiera krótki test zainteresowań z opisem dla dzieci młodzieży, które będą w tym roku dokonywały decyzji związanych z podjęciem wyboru szkoły ponadpodstawowej czy kierunku studiów. Myślę, że w obecnej sytuacji taki test tym, co jeszcze nie mają sprecyzowanych planów zawodowych ułatwi podjęcie decyzji co dalej.

No to zaczynamy!

Kariera – to jedno z częściej powtarzanych słów. Oznacza drogę rozwoju zawodowego, awans społeczny, sukcesy odniesione na polu działalności zawodowej. Dlaczego tak się dzieje, że jednym udaje się ją osiągnąć a innym nie? Na sukces tych pierwszych wpływa wiele czynników, a jednym z nich – z całą pewnością – jest odpowiednio wczesne przygotowanie się do kariery, czyli zaplanowanie ścieżki własnego rozwoju zawodowego.

Poznaj swoje predyspozycje do różnych zawodów

Na jakim polu możesz zrobić karierę zawodową? Zaznacz stwierdzenia, które najlepiej Cię opisują. Staraj się ograniczyć do tych, co do których jesteś pewien. Może być ich tyle ile chcesz, ale mają dotyczyć Ciebie:

- a. Lubię uprawiać sporty zespołowe,
- b. Chętnie układam puzzle,
- c. Lubię, gdy inni pytają mnie o radę,
- d. Lubię rozmawiać przez telefon,
- e. Często mażę na zeszytach lub na gazecie,
- f. Jestem ciekaw świata;
- a. Lubię prace manualne: zajęcia w ogrodzie, naprawy sprzętu domowego, roweru czy samochodu, gotowanie, szycie itp.,
- b. Zawsze sporządzam listę spraw do załatwienia, rzeczy do kupienia itd.,
- c. Wolałbym raczej pracować na własny rachunek niż w wielkim przedsiębiorstwie,
- d. Pomoc innym sprawia mi przyjemność,
- e. Lubię wykorzystywać moją fantazję do pisania opowieści,
- f. Przedmioty ścisłe (matematyka, fizyka, chemia) to moja specjalność;
- a. Lubię wykorzystywać różne narzędzia i przyrządy,
- b. Lepiej się czuję, gdy mam porządek w pokoju,
- c. Wolałbym pracować w zespole niż samodzielnie,
- d. Nie waham się wyrażać moich poglądów,
- e. Cieszyłbym się z przemeblowania mojego pokoju,
- f. Interesuję się bieżącymi sprawami: czytam prasę codzienną, oglądam telewizję „Wiadomości”;
- a. Wolę przebywać na dworze niż w domu,
- b. Matematyka to mój ulubiony przedmiot,
- c. Samodzielne podejmowanie decyzji jest dla mnie bardzo ważne,
- d. Lubię zwracać się o pomoc przy rozwiązywaniu problemów,
- e. Wolę uczestniczyć w grze, niż ją obserwować,
- f. Chętnie obserwuję gwiazdy, rośliny i zwierzęta;
- a. Lubię mieć zwierzęta domowe,
- b. Mam czytelny charakter pisma,
- c. Lubię przewodzić grupie,
- d. Chętnie koresponduję,

- e. Wolę pracę samodzielną niż w grupie,
- f. Lubię rozkładać różne rzeczy na części, aby zobaczyć jak działają;
- a. Wolę jeździć na rowerze, niż oglądać telewizję,
- b. Lubię korzystać z komputera,
- c. Byłbym dobrym kapitanem drużyny,
- d. Łatwo nawiązuję kontakty i zaprzyjaźniam się z ludźmi,
- e. Moim ulubionym przedmiotem jest muzyka (zajęcia plastyczne itp.),
- f. Jestem zaniepokojony stanem środowiska naturalnego.¹

Wpisz, ile razy zaznaczyłeś poszczególne litery: A____ B____ C____ D____ E____

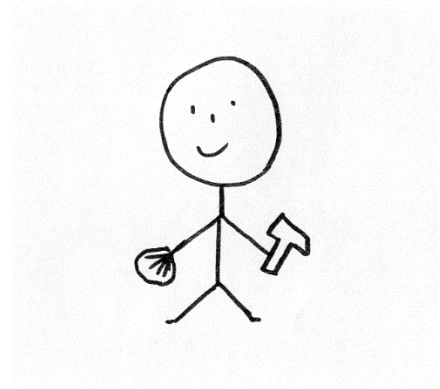
F____

WYNIKI TESTU PREDYSPOZYCJI ZAWODOWYCH:

Test zawiera 36 stwierdzeń, każda litera A, B, C, D, E, F oznacza inne pole zawodowe i użyta została 6 razy. Sprawdź swoje wyniki, jeśli uzyskałeś wyniki 6, 5, 4 oznacza to, że wykazujesz zainteresowanie danym polem zawodowym. Wynik 3 oznacza przeciętne zainteresowanie danym polem zawodowy. Wyniki 2, 1, 0 oznaczają, że nie wykazujesz zainteresowań danym polem zawodowym.

A. Praca na zewnątrz

Reprezentowany jest przez osoby, które lubią poprzez działanie rozwiązywać różne problemy. W pracy używają maszyn, narzędzi przy obsłudze obiektów, produkcji, przetwarzaniu surowców, ich wydobywaniu, przy uprawie roślin, hodowli zwierząt. Reprezentowany jest przez osoby, które lubią pracować z narzędziami i maszynami oraz posiadają sprawności manualne. Osoby prezentujące ten typ określane są jako wykwalifikowane, konkretne, uzdolnione technicznie lub mechanicznie.

Wymagane umiejętności: zdolności mechaniczne, manualne, siła fizyczna, koordynacja wzrokowo-ruchowa, talenty praktyczne, przestrzeganie reguł, np. procesu technologicznego.

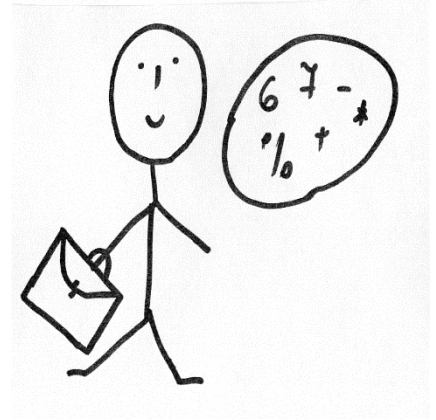
Preferowane wartości: zdrowy rozsądek, uczciwość, korzyści materialne uzależnione od efektów pracy, mocny charakter, odważny styl życia.

Preferowane czynności: związane z aktywnością fizyczną.

Typowe zawody: inżynier budownictwa, trener, pilot, rolnik, weterynarz, cieśla, wykonawca robót budowlanych, strażnik leśny, architekt krajobrazu, murarz, strażak.

B. **Praca wymagająca dokładności**

Reprezentowany przez osoby, które lubią zajęcia i zawody z danymi, ich porządkowaniem strukturalizowaniem. Cenią sobie porządek i bezpieczeństwo, lubią pracować w terminie i według planu, często koncentrując swą uwagę na szczegółach. Rozwiązują problemy według ustalonych zasad, instrukcji, reguł i procedur działania, poleceń zwierzchników. Osoby tego typu posiadają zdolności urzędnicze i rachunkowe. Ponadto określane są jako zorganizowane i praktyczne.

Wymagane umiejętności: uzdolnienia urzędnicze i organizacyjne, rzetelność, dokładność, subordynacja, umiejętność ścisłego postrzegania instrukcji.

Preferowane wartości: oszczędność, konformizm, zarabianie pieniędzy.

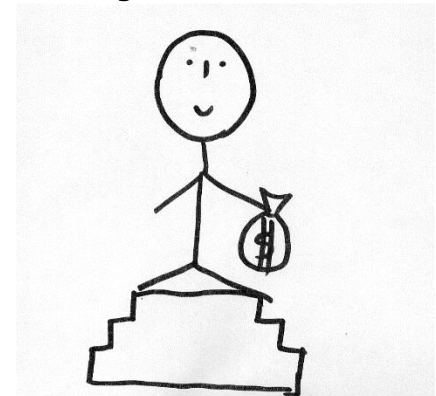
Postrzega siebie: jako osobę: sumienną, dokładną, nierozrzutną, praktyczną, dokładną.

Preferowane czynności: obserwowanie, dociekanie, analizowanie danych, informacji, instrukcji.

Typowe zawody: badacz, programista, księgowy, bankowiec, inżynier konstruktor, bibliotekarz, technik medyczny, analityk finansowy, pracownik biurowy.

C. **Praca, w której trzeba wywierać wpływ na innych**

Osoby tego typu są entuzjastyczne, optymistycznie patrzące na świat. Lubią pracę z ludźmi ukierunkowaną na korzyści ekonomiczne. Lubią mieć władzę, pieniądze, wpływać na innych, kierować, przewodzić, przekonywać innych do celów organizacyjnych lub osiągnięć ekonomicznych. Określane są jako energiczne, rozmowne i pewne siebie. Typ przedsiębiorczy lubi przygotowywać plany które mają wykonywać inni ludzie, ale

jednocześnie jest osobą motywującą i pobudzającą do działania.

Rozwiązuje problemy poprzez podejmowanie ryzyka.

Wymagane umiejętności: umiejętności z zakresu kierowania, nakłaniania innych, organizowania, pewność siebie, zdolności krasomówcze.

Preferowane wartości: władza, sukces finansowy i społeczny, wpływy.

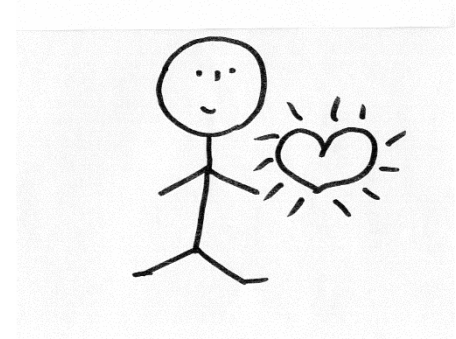
Preferowane czynności: nakłanianie, kierowanie.

Postrzega siebie: jako osobę towarzyską, pewną siebie, energiczną, optymistyczną, podejmującą ryzyko, ugodową, popularną.

Typowe zawody: menedżer, oficer armii, prawnik, sprzedawca, kierownik hotelu, polityk.

D. **Praca, której podstawą jest kontakt z ludźmi**

Osoby tego typu chcą pomagać ludziom, informować i uczyć innych. Posiadają umiejętności społeczne i określane są jako współpracujące, empatyczne, cierpliwe. Typ społeczny to osoba rozumiejąca, przyjacielska i ufna. Ponad cele indywidualne ceni sobie cele i decyzje podejmowane grupowo. Ma emocjonalny stosunek do problemów ludzkich. Lubi zajęcia z innymi ludźmi: pomaga, doradza, wyjaśnia, informuje, opiekuje się innymi, leczy.

Wymagane umiejętności: uzdolnienia - talenty społeczne, umiejętność kontaktowania się i postępowania z innymi, empatii, życzliwości, towarzyskości, kojącego oddziaływania na innych.

Preferowane wartości: sprawiedliwość, odpowiedzialność, idealizm, rozumienie innych, troska o ich dobro.

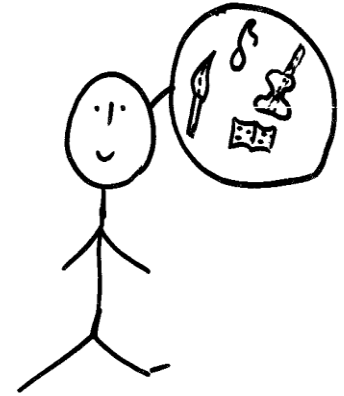
Preferowane czynności: praca z innymi, w celu udzielenia im pomocy i ułatwiania życia.

Postrzega siebie: jako osobę empatyczną, cierpliwą, wyrozumiałą, otwartą na problemy innych.

Typowe zawody: nauczyciel, lekarz, reporter prasy/radia/telewizji, pielęgniarka, psycholog, pracownik socjalny, ksiądz.

E. **Wolne zawody**

Jednostki tego typu preferują zachowania kreatywne, które umożliwiają wyrażanie samego siebie. Określane są jako twórcze, o rozwiniętej wyobraźni i estetyce; lubią rozwijać pomysły i koncepcje. Posiadają zdolności artystyczne, np.: pisarskie, muzyczne lub w zakresie sztuk pięknych. Typ artystyczny to osoba często polegająca na własnej intuicji. Niezależna i otwarta na nowości, propaguje raczej niekonwencjonalne sposoby rozwiązywania problemów. Preferuje zachowania kreatywne, niecodzienne sytuacje, wymianę myśli. Woli pracować w sytuacjach nieplanowanych, wykorzystując swoją wyobraźnię i zdolności twórcze. Problemy rozwiązuje przez tworzenie.

Wymagane umiejętności: sprawność rąk, oczu, wyostrzony słuch, inteligencja i kreatywność, aby z fantazją uprawiać sztuki piękne, muzykę oraz pisarstwo.

Preferowane wartości: oryginalność, niezależność, idealizm, piękno.

Preferowane czynności: aktywność intelektualna, twórczość muzyczna, aktorska, literacka, plastyczna, rzeźbiarska.

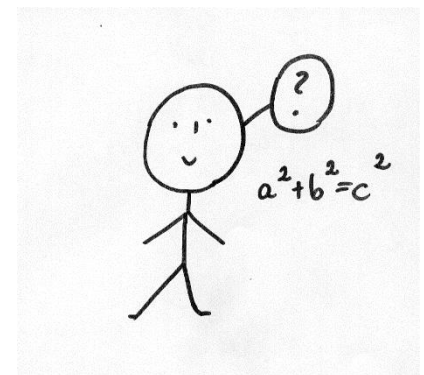
Postrzega siebie: jako osobę obdarzoną wyobraźnią, otwartą na otoczenie, niezależnego intelektualistę.

Typowe zawody: aktor, artysta, muzyk, pisarz, architekt, fotograf, stylist.

F. Praca badawcza

Osoby tego typu lubią w swej pracy tworzyć teorie i mieć do czynienia z pojęciami abstrakcyjnymi. Posiadają zdolności matematyczne i naukowe. Określane są jako racjonalne, abstrakcyjne, analityczne. Typ badawczy prawdopodobnie dobrze czuje się w pracy wymagającej dokładności i zdecydowania. Jako osoba dociekliwa i dbająca o szczegóły, lubi pracować w samotności, ceniąc sobie przy tym wysokie osiągnięcia. Rozwiązuje problemy przez myślenie.

Dąży do zrozumienia otaczającego świata, poszukuje prawdy analizując rzeczy, zjawiska, myśli, uczucia. Lubi w pracy spotykać się ze skomplikowanymi problemami, wyzwaniem.

Wymagane umiejętności: studiowania i pogłębiania wiedzy, naukowe, analityczne, matematyczne, techniczne, łatwość wysławiania się i pisania prac wzbogacających aktualny stan wiedzy.

Preferowane czynności: intelektualne, analityczne, ukierunkowane na pokonywanie nieoczekiwanych trudnień.

Postrzega siebie: jako osobę inteligentną, metodyczną, sceptyczną, dokładną, posiadającą znajomość rzeczy.

Typowe zawody: naukowiec, psychiatra, profesor uczelni, laborant, biolog, meteorolog.

Predyspozycje zawodowe określają Twoje możliwości, umiejętności, które sprawią, że dane środowisko zawodowe będzie dla Ciebie naturalne. Jedną z najpopularniejszych teorii J.L. HOLLANDA, znajdująca potwierdzenie w życiu codziennym, mówi o tym, że podstawą naszych predyspozycji zawodowych są nasze zainteresowania. Interesujemy się tymi dziedzinami, które są nam bliższe i przez to ciekawsze. Na tej podstawie wybieramy zawody, w których czujemy się najlepiej. Aby osiągnąć satysfakcję zawodową, warto więc wybrać szkołę, kierunek studiów, zawód, który będzie związany z Waszymi zainteresowaniami.

psycholog, doradca zawodowy

Milena Załuska